

Chant e musica

Vocals

Gesang 1

Gesang 2

$\text{♩} = 90$

18: 1

18: 2

18: 1

18: 2

18: 1

18: 2

18: 1

18: 2

white light

by - ing here

can't make it go

How could this hap - pen to me?

I can't re - mem ber how

to - night

a - way

No I can't stand the pain

open my eyes

and I can't

I've made my mi - sta - ke

CDEP-T

Conferenza dals directurs
chantunals da l'educaziun publica
da la Svizra tudestga

Elements dal svilup da la cumpetenzas

Champ da cumpetenzza		MU.2 C	Tadlar e s'orientar Impurtanza e funcziun da la musica	Activitads/tematica	
Cumpetenzza			1. Las scolaras ed ils scolars san distinguer differentas significaziuns, funcziuns sco era effects emozionals e fisics da la musica en lur ambient, en la societad ed en las medias.	renviaments AS - Emprender e reflexiun (7)	Renviament
			Impurtanza e funcziun Las scolaras ed ils scolars ...		
Incumbensa dal 1. ciclus			1	Cumenzament en il decurs dal 1. ciclus	
			1a	» san attribuir in eveniment musical - cun tadlar - a l'occurrenza sociala respectiva (p.ex. circus, tschaiver, reflexiun, concert).	Stgalim da cumpetenzza
			1b	» san percepir atmosferas svegliadas tras musica e permetter e mussar sentiments che resultan qua tras (p.ex. allegher, sfranà, ravgentà, melancolic).	
			1c	» san percepir istorgias raquintadas musicalmain e giugar latiers situaziuns e figuras (p.ex. chavaltgar sco in prinzi tar musica festiva).	Cumpetenzza da basa
Incumbensa dal 2. ciclus			2		
Punct d'orientaziun			2	1d » san descriver impressiuns en scuntradas cun ovras sco era supponer ed attribuir tipics lieus da preschentaziun (p.ex. baselgia, concert, musica da saut).	
				1e » san attribuir exempels auditivs selecziunads ad atmosferas e situaziuns da la vita e descriver quellas.	
Incumbensa dal 3. ciclus				1f » san rimnar impressiuns cun tadlar exempels musicals e metter quellas en in connex cun las atgnas preferenzas musicalas.	
			3	1g » san explitgar e motivar l'effect d'in toc musica ord vista persunala.	
				1h » san identifitgar las funcziuns da tocs musica exemplarics ed attribuir quellas ad in context social (p.ex. disco, musica da film, imni naziunal).	ERC.3.1.b
				1i » san percepir differenziadamain atmosferas d'ovras musicalas e lur champs d'acziun ed elavurar motivs appartegnents (p.ex. aspects socials, istorics).	

Ulteriuras infurmaziuns davart ils elements dal svilup da las cumpetenzas èn disponibilas en il chapitel *Survista*.

Impressum

Editura:	Departement d'educaziun, cultura e protecziun da l'ambient dal Grischun
Tar quest document:	Plan d'instrucziun 21 Ediziun dals 15-03-2016
Maletg da la cuverta:	Claudio Minutella
Copyright:	Ils dretgs d'auturas e d'auturs ed ulteriurs dretgs da questa pagina d'internet ha la CDEP-T. Cun chargiar giu cuntegns (texts, maletgs, datotecas) da questa pagina d'internet na vegnan transferids nagins dretgs.
Internet:	gr-r.lehrplan.ch

Cuntegn

MU.1	Chantar e discurren	2
A	La vusch en l'ensemble	2
B	La vusch sco med d'expressiun	3
C	Repertori da chanzuns	4
MU.2	Tadlar e s'orientar	5
A	Orientaziun acustica	5
B	Scuntrada cun la musica en l'istorgia ed oz	6
C	Impurtanza e funcziun da la musica	7
MU.3	Sa mover e sautar	8
B	Expressiun corporala tar musica	8
C	Adattaziun dal moviment a musica e repertori da sauts	9
MU.4	Far musica	10
A	Far musica en l'ensemble	10
B	L'instrument sco med d'expressiun	11
C	Enconuschientscha d'instruments	12
MU.5	Process creativs	13
A	Explorar e preschentar musicalmain temas	13
B	Concepir tar musica existenta	14
C	Cumpetenzza da sa preschentar musicalmain	15
MU.6	Pratica da la savida musicala	16
A	Ritmus, melodia, armonia	16
B	Notaziun	17

MU.1

A

Chantar e discurren

La vusch en l'ensemble

1. Las scolaras ed ils scolars san sa percepì cun chantar en gruppa ed applitgar differenziadamain lur vusch cun chantar en il chor.

renviaments
AS - Percepziun (2)
AS - Independenza ed agir
social (9)

MU.1.A.1

Las scolaras ed ils scolars ...

3	i	» san exercitar chanzuns en classa u en gruppas (p.ex. mussar perseveranza, mantegnair la concentraziun) sco era empruvar ora e cumparegliar pussaivladads d'interpretaziun.	
	j	» san tegnair lur vusch en chanzuns da pliras vuschs.	
	k	» san prestar lur contribuziun specifica cun chantar a pliras vuschs en il chor (p.ex. ritmus, solo, moviment).	
	l	» san preschentar ina chanzun accumpagnada solisticamain u en gruppas.	

MU.1

B

Chantar e discurren

La vusch sco med d'expressiun

1. Las scholaras ed ils scholars san percepir, sviluppar e furmar lur vusch e lur expressiun sonora.

 renviaments
 AS - Fantasia e creativitat (6)
 AS - Corp, sanadad e motorica (1)

Chantar

MU.1.B.1

Las scholaras ed ils scholars ...

3

1i » san differenziar tranter vusch dal chau e vusch dal pèz e far diever da tuttas duas.

1j » san extender e consolidar il spectrum dals tuns da lur atgna vusch.

1k » san percepir ed applitgar cun cleras finamiras lur spectrum da tuns.

Discurren

MU.1.B.1

Las scholaras ed ils scholars ...

3

2g » san interpretar texts e far in rap cun texts tut tenor il groove (p.ex. hip-hop).

2h » san adattar agens texts ad in ritmus prescrit (p.ex. musters da quatter tacts).

2i » san scriver ed interpretar agens texts per songs e raps.

MU.1

C

Chantar e discurrer

Repertori da chanzuns

1. Las scholaras ed ils scholars san chantar chanzuns da differentes temps, stils e culturas ed han in repertori multifar.

renviaments
AS - Lingua e comunicaziun [8]
AS - Connexs e regularitads [5]

MU.1.C.1 Las scholaras ed ils scholars ...

3	g	» san chantar exempels da la scena da musica actuala e purtar en lur preferenzas musicalas.	
	h	» san chantar chanzuns da differentes stils, resguardar las particularitads linguisticas ed empruvar ora l'expressiun ch'è colliada cun quai.	LE3GR.6.A.1.d
	i	» san differenziar ed empruvar ora tecnicas da chantar da differentes stils (p.ex. chanzun artistica, chant da pop).	
	j	» san interpretar solisticamain u en il chor chanzuns e chanzuns artisticas exemplaricas da l'istorgia e dad oz.	

MU.2

A

Tadlar e s'orientar

Orientaziun acustica

1. Las scolaras ed ils scolars san percepir, differenziar e descriver cun tadlar lur ambient ed elements musicals.

 renviaments
 AS - Percepziun (2)
 NUS.4.2

MU.2.A.1

Las scolaras ed ils scolars ...

3	e	» san differenziar e reconuscher furmas musicalas cun tadlar (p.ex. rondo, furma da chanzun).	
	f	» san perseguitar e mussar sapientivamain aspects musicals (p.ex. instrumentaziun, furma, interpretaziun).	
	g	» san generar atgnas dumondas tar in toc musica udi e discutir respostas pussaivlas.	
	h	» san descriver musicalmain parts musica udidas cun agid d'ina partitura.	

MU.2

B

Tadlar e s'orientar

Scuntrada cun la musica en l'istorgia ed oz

1. Las scolaras ed ils scolars san identifitgar ed attribuir musica da differentes temps, genres, stils e spazis culturals e surpigliar ina tenuta averta.

renviaments
AS - Emprender e reflexiun [7]
AS - Connexs e regularitads [5]
FSP - Identitads culturals e comunicaziun interculturala

MU.2.B.1

Las scolaras ed ils scolars ...

3

g » san s'occupar cun la musica da conscolaras e conscolars ed han ina tenuta da respect envers lur preferenzas musicalas e lur tradiziuns musicalas.

h » san retschertgar culturas musicalas en ovras da l'istorgia da la musica ed identifitgar lur particularitads cun tadlar.

LE2GR.6.A.1.d
LE3GR.6.A.1.d

i » san classifitgar musica a maun da tschertas caracteristicas tenor connexs da l'istorgia da la musica e da la societad (p.ex. musica politica, vuschs canticas en differentes stils).

FSP - Politica, democrazia e dretgs umans

j » enconuschan singulas musicistas e musicists sco era cumponistas e cumponists dal temp preschent e san generar e discutir atgnas dumondas davart lur musica (p.ex. cumponista u cumponist da la postmoderna, musicista u musicist da la scena da pop).

MU.2

C

Tadlar e s'orientar

Impurtanza e funcziun da la musica

1. Las scolaras ed ils scolars san distinguer differentas significaziuns, funcziuns sco era effects emozionali e fisics da la musica en lur ambient, en la societad ed en las medias.

renviaments
AS - Empreder e reflexiun [7]

Impurtanza e funcziun

MU.2.C.1

Las scolaras ed ils scolars ...

- 1f » san rimnar impressiuns cun tadlar exempels musicals e metter quellas en in connex cun las atgnas preferenzas musicalas.

- 1g » san explitgar e motivar l'effect d'in toc musica ord vista persunala.

- 1h » san identifitgar las funcziuns da tocs musica exemplarics ed attribuir quellas ad in context social (p.ex. disco, musica da film, imni naziunal).

ERC.3.1.b

- 1i » san percepir differenziadamain atmosferas d'ovras musicalas e lur champs d'acziun ed elavurar motivs appartegnents (p.ex. aspects socials, istorics).

Protecziun da l'udida

MU.2.C.1

Las scolaras ed ils scolars ...

- 2b » enconuschan las consequenzas d'ina chargia intensiva da l'udida (durada, volumen dal tun) e san ir enturn cun lur udida cun responsabladad, saja quai sco musicistas e musicists u sco consumentas e consumers da musica.

FSP - Sanadad
NUS.4.2.e

MU.3

B

Sa mover e sautar

Expressiun corporala tar musica

1. Las scolaras ed ils scolars san applitgar lur corp sco med d'expressiun e metter en concordanza cun la musica en cumbinaziun cun materialias ed objects sco era interagir en la gruppa.

renviaments
AS - Fantasia e creativitat [6]
AS - Corp, sanadad e motorica [1]
MS.3.B.1

MU.3.B.1 Las scolaras ed ils scolars ...

3	f	» san furmar elements da moviment cun agid d'objects, costums e requisits e preschentar musica tschernida.	
	g	» san far musica en gruppas ed inventar latiers andaments da moviments cunvegents.	
	h	» san sustegnair la melodia ed il ritmus d'ina chanzun sco era texts cun la lingua e l'expressiun corporala (p.ex. song, chanzun discurrada).	
	i	» san surpigliar e variar andaments da moviments prescrits tar tocs musica sco era sviluppar improvisaziuns en gruppas.	

MU.3

C

Sa mover e sautar

Adattaziun dal moviment a musica e repertori da sauts

1. **Las scolaras ed ils scolars san adattar lur moviments a moda coordinada a la musica. Els han in repertori da sauts da differentes temps, culturas e stils.**

renviaments
AS - Corp, sanadad e motorica
[1]
MS.3.C.1

MU.3.C.1

Las scolaras ed ils scolars ...

3	g	» san sautar differentas rollas (p.ex. saut en rudè, saut popular, saut folcloristic) tar musica da differentes pajais.	
	h	» san exequir spezias e midadas da tacts nunusitadas en cumbinaziuns da pass (p.ex. tact da 5, tact da 7, midada 3/4 a 6/8).	
	i	» san identifitgar funcziuns dal saut e da la musica appartegnenta en differentas situaziuns socialas (p.ex. saut en dus, saut sacral, cultura da giuventetgna).	
	j	» san applitgar extracts da moviments e da sauts e figuras caracteristicas da sauts en projects musicals (p.ex. en in musical).	

MU.4

A

Far musica

Far musica en l'ensemble

1. **Las scolaras ed ils scolars san sa percepì sco persunas che fan musica e s'integrar cun instruments sco era cun percussion dal corp en in ensemble.**

renviaments
AS - Indipendenza ed agir
social (9)

MU.4.A.1 Las scolaras ed ils scolars ...

3	f	» exerciteschan simpels arranschaments da classa e san empruvar ora e cumparegliar pussaivladads d'interpretaziun e realisar lur ideas en quest connex (p.ex. sunar in toc a moda allegra, trista, plauna, chatschanta).	
	g	» san sunar ina schelta da musters da ritmus e da melodias (p.ex. da differentas culturas, epocas e stils) e distinguer lur particularitad.	
	h	» san far musica en gruppa tenor models d'improvisaziun (p.ex. sequenza d'armonias, scala da blues, pentatonica).	
	i	» san sunar musica da differentas culturas, epocas e stils en l'arranschament da classa.	
	j	» san adattar u transformar elements da stils da musica.	

MU.4

B

Far musica

L'instrument sco med d'expressiun

1. Las scolaras ed ils scolars san explorar instruments, funtaunas da tuns e medias electronicas, experimentar ed improvisar cun tals e sunar tenor model.

renviaments
AS - Fantasia e creativad (6)

Instruments acustics

MU.4.B.1

Las scolaras ed ils scolars ...

3	1f	» san inventar e sunar impressiuns musicalas tar atmosferas ed emoziuns ed elavurar contrasts (p.ex. allegher/smanatschant, fortuna/tristezza).	
	1g	» san sviluppar e sunar andaments da tensiun musicals tar noziuns ed applitgar differentas articulaziuns (p.ex. crescher, sgular).	
	1h	» san applitgar e midar musters ed ostanatos (p.ex. musters d'improvisaziun).	
	1i	» san realisar preschentaziuns en scrit (p.ex. extract d'ina partitura, tabulatura, designaziun da l'accord) e duvra sco model per atgnas ideas.	

Electronica da musica e novas medias

MU.4.B.1

Las scolaras ed ils scolars ...

3	2c	» san empruvar ora instruments da la scena da musica actuala e rimnar experientschas cun ir enturn e sunar quests instruments.	
	2d	» enconuschan ina schelta da software da musica, san explorar ed empruvar ora quella ed applitgar per incumbensas musicalas.	MI - Producciun e preschentaziun
	2e	» san registrar e midar electronicamain tuns da lur ambient ed experimentar ed applitgar quels musicalmain.	MI.1.3.h MI - Producciun e preschentaziun
	2f	» san realisar in arranschament da tuns cun instruments e funtaunas da tuns electronicas.	MI - Retschertga e sustegn d'emprer

MU.4

C

Far musica

Enconuschientscha d'instruments

1. **Las scolaras ed ils scolars enconuschan differents instruments da musica, san differenziar differentas modas da la produenziun da tuns ed identifitgar lur regularitads.**

renviaments
AS - Connexs e regularitads [5]

MU.4.C.1 Las scolaras ed ils scolars ...

3	g	» san differenziar e distinguer singuls instruments da la scena da musica actuala (p.ex. pop, electro, musica contemporana).	
		h » san chapir undas acusticas, tuns armonics, nianzas da tuns e fenomens acustics cun udir e commentar quels.	
	i	» san distinguer ed applitgar las pussaivladads dal rinforzament e da l'elavuraziun electronica (p.ex. rinforzament da la vusch cantica cun microfon).	
	j	» san identifitgar e descriver instruments en in toc musica notà (p.ex. partitura).	

MU.5

Process creativ

A

Explorar e preschentar musicalmain temas

1. Las scolaras ed ils scolaras san - sulets ed en gruppas - furmar e preschentar temas ed impressiuns da lur mund da viver tar in'atgna musica.

renviaments
AS - Orientaziun en il spazi (4)
AS - Fantasia e creativitat (6)

MU.5.A.1

Las scolaras ed ils scolaras ...

3	e	» san chattar soluziuns creativas tar dumondas musicalas (co tuna la musica da mia tatta e mes tat? co tuna in scena da film, in'occurrenza da sport?).	
	f	» san sviluppar e producir ina collascha musicala tar in tema actual (p.ex. da lur sector d'interess, tema da la societad).	MI - Produzioni e preschentaziun
	g	» san producir e sonorisar en gruppa ina performance u in videoclip tar in tema.	AF.2.C.1.6e MI.1.3.h MI - Produzioni e preschentaziun

MU.5

B

Process creativ Concepir tar musica existenta

1. Las scolaras ed ils scolars san sviluppar differentas furmas da preschentaziun tar musica existenta.

renviaments
AS - Fantasia e creativad (6)
AS - Corp, sanadad e motorica (1)

MU.5.B.1 Las scolaras ed ils scolars ...

3	e	» san metter episodas d'in teater da musica en ina preschentaziun scenica.	
	f	» san explorar exempels musicals e lur performances ed adattar a moda persunala.	
	g	» san far associaziuns tar musica, far ina selecziun tematica (p.ex. amur, protest, pussanza) e realisar quella en musica ed en autras medias.	AF.2.C.2.f MI.1.3.h
	h	» san sviluppar e mussar ina curta reproducziun u improvisaziun d'in stil da musica tschernì.	

MU.5

Process creativ

C

Cumpetenzas da sa preschentar musicalmain

1. Las scolaras ed ils scolars san preschentar lur abilitads musicalas.

renviaments
AS - Lingua e comunicaziun
[8]

MU.5.C.1

Las scolaras ed ils scolars ...

3	e	» san ir enturn a moda critica, ma a medem temp cun respect, cun atgnas preschentaziuns musicalas e cun preschentaziuns musicalas da lur conscolars.	
	f	» san identifitgar en in project la valur da la preparaziun e da l'exercizi e stimar l'engaschi e las prestaziuns da quels ch'èn participads al project.	
	g	» san distinguer e denominar connexs tranter preschientscha sin tribuna, tecnica da tribuna e qualitat da la represchentaziun musicala.	
	h	» san preschentar davant in public u sin tribuna lur abilitads instrumentalas, vocalas e da saut.	

MU.6

A

Pratica da la savida musicala

Ritmus, melodia, armonia

1. Las scolaras ed ils scolars san distinguer, denominar ed applitgar elements ritmics, melodics ed armonics.

 renviaments
AS - Orientaziun temporal (3)
AS - Orientaziun en il spazi (4)

Ritmus

MU.6.A.1

Las scolaras ed ils scolars ...

3	1g	» san leger e reproducir motivs ritmics cun triolas e ritmus ternars.	
	1h	» san splatschar e sunar ritmus cun notas punctadas e sincopas.	
	1i	» san exercitar e sunar dus ritmus a medem temp (p.ex. percussiu dal corp).	
	1j	» san realisar sequenzas ritmicas e spezas da tacts cumponids cun la vusch, moviment u instruments (p.ex. 7/8, 5/8).	

Melodia

MU.6.A.1

Las scolaras ed ils scolars ...

3	2g	» san identifitgar la relaziun tranter scala da dur e scala parallela da mol (p.ex. C-dur ed a-mol).	
	2h	» san empruvar ora e cumparegliar auters sistems da tun cun chantar (p.ex. scala da blues).	
	2i	» san metter en relaziun intervals cun cumenzaments da chanzuns e viceversa.	
	2j	» enconuschan sistems da tuns spezials (p.ex. tonalitats da baselgia, musica da dudesch tuns).	

Armonia

MU.6.A.1

Las scolaras ed ils scolars ...

3	3a	» san applitgar la funcziun armonica dals trais stgalims principals.	
	3b	» san reconuscher ed applitgar la terza gronda, la terza pitschna e la quinta en il connex (triaccord).	
	3c	» san determinar ed applitgar ils triaccords da la scala da dur.	
	3d	» san reconuscher ed applitgar l'accord da la septa.	

MU.6

B

Pratica da la savida musicala

Notaziun

1. **Las scolaras ed ils scolars san applitgar la notaziun musicala tradiziunala tant cun leger sco era cun scriver ed enconuschan furmas graficas per preschentar musica.**

renviaments
AS - Connexs e regularitads [5]

MU.6.B.1 Las scolaras ed ils scolars ...

3	h	» san notar la scala cromatica.	
	i	» enconuschan ulteriurs simbols da la notaziun musicala tradiziunala e grafica (p.ex. dinamica, articulaziun).	
	j	» san perseguitar ina vusch singula en maletgs da notas da pliras vuschs cun tadlar (p.ex. en ina partitura).	
	k	» san communitgar ideas musicalas cun agid da la scrittira da notas.	